

20 ΑΥΓ. 2013

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 20 - 08 - 2013
Αριθ. πρωτ.: 1697**

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Μ. Α. Τσούτσουρα
Λ. Σπυρόπουλος
Τηλέφωνα: 2131364032
2131364405
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: matsoutsoura@ypes.gr
l.spiropoulos@ypes.gr

Προς:
✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:

1. Βουλευτές:
 - κ. Θεόδωρο Δρίτσα
 - κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή
 - κ. Παναγιώτη Λαφαζάνη
 - κα Σοφία ΣακοράφαΒουλή των Ελλήνων
2. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
3. Υπουργείο Υγείας
4. Υπουργείο Οικονομικών

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
Σχετ.: Η υπ' αριθ. πρωτ. 275/29-07-2013 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσαν οι ανωτέρω Βουλευτές, με θέμα «Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους θεωρεί παράνομο το “άνοιγμα” της πώλησης καπνικών προϊόντων, στο οποίο επέμεινε η Κυβέρνηση παρά τις αντιρρήσεις του ΣΥΡΙΖΑ», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Με το άρθρο 2 παρ. 1 περ. δ' και ε' και παρ. 3 του Ν.3730/2008 «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 262/τ. Α'/23-12-2008) απαγορεύτηκε η πώληση προϊόντων καπνού σε χώρους Υπηρεσιών Υγείας και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων όλων των βαθμίδων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, καθώς και στα κυλικεία των Ιδρυμάτων και των Υπηρεσιών αυτών, σε χώρους παροχής υπηρεσιών διαδικτύου και παιχνιδιών τεχνητής νοημοσύνης και με μηχανήματα αυτόματης πώλησης, καθώς και η πώληση μεμονωμένων σιγαρέτων ή σιγαρέτων σε συσκευασία μικρότερη τω είκοσι τεμαχίων.

Με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. στ' του Ν.3919/2011 «Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας, κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων» (ΦΕΚ 32/τ. Α'/02-03-2011) καταργήθηκε, ως περιορισμός, «η πρόβλεψη αποκλειστικής δυνατότητας ή απαγόρευσης διάθεσης είδους αγαθών από ορισμένη κατηγορία επαγγελματικών εγκαταστάσεων», μετά την άπρακτη πάροδο τετραμήνου, εντός του οποίου δόθηκε η δυνατότητα, με Προεδρικό Διάταγμα, θέσπισης παρεκκλίσεως για συγκεκριμένο επάγγελμα. Το Προεδρικό Διάταγμα εκδίδεται με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ανταγωνισμού (άρθρο 2 παρ. 4 του εν λόγω νόμου, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με την υποπαράγραφο Ε2 του άρθρου 1ου του Ν.4152/2013, ΦΕΚ 107/τ. Α'/09-05-2013 Α'). Με την υποπαράγραφο Ε4 του άρθρου 1ου του Ν.4152/2013 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013» (ΦΕΚ 107/τ. Α'/09-05-2013) ορίστηκε ότι «η προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν.3919/2011 αρχίζει από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου».

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 του Ν.3919/2011 (ΦΕΚ 32 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 παρ. 16 του Ν.4038/2012 (ΦΕΚ 14 Α'), «κανονιστικές πράξεις και ερμηνευτικές εγκύκλιοι που αντιβαίνουν στα προβλεπόμενα στα άρθρα 2 και 3 του νόμου αυτού καταργούνται».

Με την υποπαράγραφο Η4 του άρθρου 1ου του Ν.4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (ΦΕΚ 222/τ. Α'/12-11-2012) προστέθηκε νέα παράγραφος 6 στο άρθρο 2 του Ν. 3730/2008 (αντικαταρκτικός νόμος), σύμφωνα με την οποία «Ειδικά στις υπεραγορές τροφίμων η τοποθέτηση προϊόντων καπνού είναι επιτρεπτή σε κλειστές προθήκες ευρισκόμενες εντός του καταστήματος μετά το χώρο των ταμείων, στις οποίες παρέχεται πρόσβαση με τη μεσολάβηση προσωπικού του καταστήματος, τηρουμένων των διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας».

Στην αιτιολογική, δε, έκθεση της διάταξης αναφέρεται «Σε συνέχεια του ν. 3919/2011, ήρθαν οι περιορισμοί στην πώληση προϊόντων καπνού, η οποία με το προΐσχυον καθεστώς ήταν δραστηριότητα προνομιακά ασκούμενη από συγκεκριμένες κατηγορίες του πληθυσμού. Με την δε πρόσφατη Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Υ1γ/Γ.Π./οικ.96967 (Β' 2718) προβλέφθηκε ρητά ότι επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών μπορούν να λειτουργούν παράλληλα με άλλες δραστηριότητες εμπορικές ή μη, σε χώρο σαφώς διαχωρισμένο ή ανάλογα με την επικινδυνότητα της δραστηριότητας, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η υγιεινή και ασφάλεια των τροφίμων.

Ενόψει των ανωτέρω και σε συμφωνία με τα παραδείγματα άλλων ευρωπαϊκών χωρών, με την περίπτωση 1 εισάγεται ειδικότερος περιορισμός ως προς την πώληση προϊόντων καπνού από υπεραγορές τροφίμων, λαμβάνοντας υπόψη το σκοπό προστασίας της δημόσιας υγείας. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι τα προϊόντα καπνού δύνανται να τοποθετούνται σε κλειστές προθήκες μετά τα ταμεία, προσβάσιμες για τον τελικό καταναλωτή με τη μεσολάβηση υπαλλήλου».

Σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στην αιτιολογική έκθεση, καθίσταται σαφής η νομοθετική βούληση για άρση των περιορισμών στην πώληση προϊόντων καπνού, μετά τη θέση σε ισχύ του Ν.3919/2011.

Με την υπ' αριθ. 151/2013 γνωμοδότησή του το Δ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, απεφάνθη, κατόπιν ερωτήματος του Υπουργείου Υγείας σχετικά με την ισχύ των περιορισμών πώλησης προϊόντων καπνού από τα σημεία που αναφέρονται στο άρθρο 2 παρ. 1 περ. δ' και ε' και παρ. 3 του Ν.3730/2008 μετά τη θέση σε ισχύ του Ν.3919/2011, ότι οι περιορισμοί πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων του άρθρου 2 του Ν.3730/2008 καθώς και αυτοί του άρθρου 10 του Ν.Δ. 1044/1971, εξακολουθούν να ισχύουν, δεδομένου ότι δικαιολογούνται από λόγους γενικότερου δημοσίου συμφέροντος, καθότι σκοπούν στον περιορισμό της καταναλώσεως των εν λόγω προϊόντων, προκειμένου να μειωθούν οι ολέθριες συνέπειες του καπνίσματος επί της υγείας των ανθρώπων και, εντέλει, η πλήρης απελευθέρωση του λιανικού εμπορίου καπνικών προϊόντων πρέπει να θεωρηθεί ότι προσκρούει στις διατάξεις του Συντάγματος, του Δικαίου της Ένωσης και της Σύμβασης - Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον έλεγχο του καπνού.

Ωστόσο, από τις σχετικές διατάξεις της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και τη Σύμβαση - Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον έλεγχο του καπνού, η οποία κυρώθηκε από τη Χώρα μας με το Ν.3420/2005 (ΦΕΚ 298 Α'), δεν προκύπτει ανάληψη υποχρέωσης θεσμοθέτησης περιορισμού των σημείων πώλησης προϊόντων καπνού για την επίτευξη του στόχου, που είναι ο περιορισμός του καπνίσματος, αλλά παρέχεται διακριτική ευχέρεια στα συμβαλλόμενα μέρη να προσδιορίσουν τα μέσα επίτευξής του, συνεκτιμώντας τις ειδικότερες συνθήκες και τα πραγματικά περιστατικά, κατά περίπτωση.

Περαιτέρω, όπως ανακοινώθηκε πρόσφατα από την Εθνική Επιτροπή για τον έλεγχο του καπνίσματος από το 2007 μέχρι το 2012 η κατανάλωση τσιγάρων μειώθηκε πάνω από 30% στην Ελλάδα. Επισημαίνεται ότι η μείωση επετεύχθη παρόλο που το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα τα σημεία πώλησης προϊόντων καπνού αυξήθηκαν, δεδομένου ότι παραχωρήθηκαν επιπλέον άδειες περιπτέρων σε συγκεκριμένες νέες κατηγορίες πληθυσμού (Ν.Δ. 1044/1971, άρθρο 10 παρ. 9, 10 και 11) και, όπως αναφέρθηκε από την Επιτροπή, «ο αντικαταρκτικός νόμος ουσιαστικά δεν εφαρμόζεται». Συνεπώς, με βάση τις ανακοινώσεις της Εθνικής Επιτροπής για τον έλεγχο του καπνίσματος, αποδεικνύεται ότι η μείωση του δεν εξαρτάται από τον αριθμό των σημείων πώλησης καπνικών προϊόντων.

Με την υποπαράγραφο ΣΤ2 του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (ΦΕΚ 222/τ. Α'/12-11-2012), το Υπουργείο Εσωτερικών ανέλαβε, από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας το

οποίο ήταν το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο για περισσότερο από σαράντα έτη, την αρμοδιότητα τροποποίησης και εφαρμογής του νομικού πλαισίου που διέπει την πώληση προϊόντων καπνού.

Με τις προαναφερόμενες διατάξεις ρυθμίστηκαν θέματα που αφορούσαν στην παραχώρηση δικαιώματος εκμετάλλευσης περιπτέρων καθώς και κυλικείων, καφενείων και κουρείων εντός κτιρίων του δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Καθίσταται προφανές ότι η απελευθέρωση για την παραχώρηση δικαιώματος εκμετάλλευσης περιπτέρων δεν ήταν δυνατό να είναι πλήρης, δεδομένου ότι ο κοινόχρηστος χώρος που διατίθεται από τους δήμους της Χώρας για άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων δεν είναι απεριόριστος.

Για τις άδειες πώλησης προϊόντων καπνού δεν κρίθηκε σκόπιμο να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση, δεδομένου ότι η απελευθέρωση για αυτή την κατηγορία αδειών ήταν πλήρης, όπως άλλωστε ρητά αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση της υποπαραγράφου Η4 του Ν.4093/2012, η οποία (υποπαραγράφος) αποτέλεσε προσθήκη άρθρου του αντικαπνιστικού νόμου.

Κατόπιν των ανωτέρω:

Δεν τίθεται ζήτημα τροποποίησης του Ν.4093/2013 με αφορμή την υπ' αριθ. 151/2013 γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, δεδομένου ότι τα ειδικότερα ζητήματα που κρίθηκαν με αυτή (ισχύς των περιορισμών πώλησης προϊόντων καπνού από τα σημεία που αναφέρονται στο άρθρο 2 παρ.1 περ. δ' και ε' και παρ. 3 του Ν.3730/2008, μετά τη θέση σε ισχύ του Ν.3919/2011), δεσμεύουν τη Διοίκηση, εφόσον φυσικά γίνουν αποδεκτά από τον αρμόδιο Υπουργό Υγείας (άρθρο 7 παρ. 4 του Ν.3086/2002, ΦΕΚ 324 Α').

Το Υπουργείο Εσωτερικών θα επανεξετάσει ενδελεχώς το νομικό πλαίσιο που διέπει την πώληση προϊόντων καπνού, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία εφαρμογής των διατάξεων της υποπαραγράφου ΣΤ2 του Ν. 4093/2012 και συνεκτιμώντας όλα τα δεδομένα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΑΝΑΠΛ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΚΑΡΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
2. Γραφείο Τύπου